

MUGU GERA OKKURT UM TAÐ FER OV LANGT

– Tá ið børn byrja at taka seg aftur, vera nógv einsamøll í kamarinum, og ikki tíma og duga at vera saman við øðrum menniskjum, so eiga vit sum vaksni at rópa varskó, sigur Maud Wang Hansen, forkvinna í Pedagogfelagnum

BARBARA HOLM

Vit eru øll samd um, at tøkni er fantastisk. Nýggju amboðini eru ein stórir partur av samfelagnum, og tað er í nógv matar sera gagnligt. Men tað eru eisini vansar við tøkniligu leikunum, sum børn í dag nýta í minni og størri mun.

– Tað sigur seg sjálvt, at um børn sleppa at vera einsamøll í tí tøkniliga heiminum og frávelja at samskifta við onnur børn og vaksni, so ávirkar tað teirra menning, sigur Maud Wang Hansen.

Børn mennast best í spæli og samveru við onnur. Samskifti og kropsligar rørslur hava eisini stóran týðning, bæði fyri fysisku og mentalu menningina.

Hon vísir á, at tað eru serstakliga teir málsligu og sosialu førleikarnir, sum verða skerdir, tá ið børn einsamøll nýta ov nógv tíð á netinum.

Tað eru so at siga eingi spøl á netinum, sum eru á føroyskum, og tað kann fáa avleiðingar fyri málsligu førleikarnar hjá børnum.

– Børnini eru serfrøðingar í at ognast sær tann tøkniliga partin av lívinum, men tað er eisini ein stórir heimur, sum stendur opin fyri teimum, sum vit vaksni als ikki hava innlit í. Hvat er tað børn takast við tá tey eru online, spyr Maud Wang Hansen.

Hon vísir á, at hefur tú atgongd til internetið, so hefur tú atgongd til allan heimin og tað er ikki vist, at børnini skilja hvat tey gera.

Visti tú?

Børn mennast best í spæli og samveru við onnur

Maud Wang Hansen, forkvinna í Pedagogfelagnum

børnini eru tilvitað um, at børn eisini hava tørv á sosialari samveru, hóast børnini ikki sjálvi meta tað vera neyðugt.

– Tú sært, at summi børn upparbeiða einsemi, dáma væl at vera einsamøll, og hava ikki tørv á nærumhvørvinum. Tað hava tey sjálvandi, men tey vita ikki av tí, sigur Maud Wang Hansen

Tøknin skal brúkast rætt

Hóast summir vandar koma í kjalarvørrinum av tøkniligu frambrótunum, so er tað helst soleiðis kortini, at børn og vaksni altíð leita aftur til sínar menniskjaligu tørvir so ella so.

– Eg veit allikavæl ikki hvussu stórir vandin er, tí vit síggja eisini nógv børn sita undir liðini á hvørjum øðrum og skriva til hvønn annan á netinum. Tað tykist kanska løgið fyri summi, men tað er jú eisini ein nýggjur formur fyri samveru, vísir Maud á.

Nýggja tøkni, teldar og annað, eru eisini amboð, sum kunnu nýtast í alskyns samanhøgum. Og vera tey nýtt at læra børn um eitt hvørt í skúlanum ella í heiminum, ja, so er einki at stúra fyri. Tað er bert, tá ið tøkni tekur yvirhond og børnini gloyma at spæla og samskifta við onnur børn og vaksni, at ávaringartekini hjá Maud Wang Hansen fara at lýsa.

Mugu steðga isolatiónini

Tá ið tøkni tekur yvirhond, so merkir tað, at børn trekkja seg aftur, og ynskja samveru við tøkni heldur enn menniskju. Og tað er ein gongd, sum er væl ávegis, heldur Maud Wang Hansen.

– Vit hoyra mangan fólk siga, at tað eru typiskt dreingjabørn. Sita

bara á kamarinum við sínum teldi, fara ikki út og sova leingi. Men tá ið sambandið við tøkni ger, at børnini missa sínar vinir og hugin at spæla ella at sita og tosa saman, so eiga vit øll at steðga á og gera okkurt, sigur Maud Wang Hansen.

Hon heldur tað vera týðningarmikið, at tey vaksni rundan um

Tú sært, at summi børn upparbeiða einsemi, og hava ikki tørv á nærumhvørvinum

MYND: ÁLVUR HARALDSEN